АНДЕША

Замони муосир, ақидаро аз хусус он, ки шахс соҳиби касб гардида, то охири умр бо истифода аз он зиндагии бофароғат хоҳад кард, то андозае ботил баровард. Зеро пешрафти ҳамарӯзаи илму техника боиси такмили олоти меҳнати ҷӣ кормандони илмиву зъҷодӣ ва ҷӣ техникиву истеҳсолӣ шуда, такмили касб зарурияти доимӣ гардид.

Бахсус дар шароити иқтисоди бозорӣ, ки дар он ҳама гуна фаъолияти шахс ба талаботи бозор нигаронида шудааст, бозори меҳнат низ хостори касбу кори ба он ҷавобгӯ мегардад. Бо пазардошти ин сохторҳои масъули давлатӣ ва ихтиёрии ҷомеаи шаҳрвандӣ кӯшиш доранд, ки бо истифода аз имконоти молиявии давлат ва ташкилотҳои ҷамъиятии ватаниву байналмилалӣ баҳри такмили касб ва аз худ намудани касбҳои нав барои мардум давраҳои омӯзишӣ таъсис медиҳанд.

Аз хусуси зарурияти фаъолияти сохторҳои давлатӣ ба ин самт истода, Пешвои миллат, Президенти кишвар Эмомалӣ Раҳмон дар Паёмашон аз 20 январи соли ҷорӣ ба Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон таъкид намуданд, **«Танзими давлатии муносибатҳои меҳнатӣ, шуғли аҳолӣ, таъсиси ҷойҳои нави корӣ, касбомӯзӣ ва муҳоҷирати аҳолӣ ба суботи иҷтимоӣ ва сатҳи зиндагии аҳолӣ таъсири бевосита дорад».**

Аз ин лиҳоз, қайд намуд Сарвари давлат **«..., вазоратҳои меҳнат, муҳоҷират ва шуғли аҳолӣ, маориф ва илмро зарур аст, ки ҷиҳати тақвият бахшидан ба омодагии касбии шаҳрвандон ва муҳоҷирони меҳнатӣ раванди таълими касбиро ба стандартҳои ҷаҳонӣ ва талаботи воқеии бозори меҳнат мутобиқ гардонанд».**

Дар робита ба ин, ба роҳбарону масъ-

Хоруг то охири соли 2016 бояд 3962 нафар ба касбомӯзи фаро гирифта шаванд. Ба ҳолати нӯҳ моҳи соли 2016 ФМД "МТКТ" дар шаҳри Хоруғ, 2261 нафарро ба омӯзиш фаро гирифтаанд, ки ин 57,1 % нақшаро ташкил медиҳад.

Аз ҷумла, 645 нафар аз ҳисоби барномаи мусоидат ба шуғли аҳолӣ, 605 нафар худмаблағгузор, 590 нафар тавассути шаҳодатномакунонии малакаҳои касбӣ, 101 нафар аз ҳисоби ТҶБХ "Ҷовид" ва 280 бо кумаки намояндагии Донишкадаи ҳамкории байналмилалии Ассотсиатсияи таълими калонсолони Олмон (DVV International).

Мувофиқи нақшаи барномавӣ, мегӯяд сарвари филиал, дар соли 2016 бояд 785 нафар шахсони бекоре, ки дар қайди шуъбаҳои Агентии меҳнат ва шуғли аҳолӣ дар шаҳри Хоруғ ва ноҳияҳои вилоят ҳамчун бекор ба қайд гирифтаанд, тибқи роҳхатҳо ба омӯзиш фаро гирифта мешаба рушти устувор ва тағйирот" ҳамкорӣ менамояд.

Дар доираи ин Лоиҳа дар ҳамкорӣ бо ташкилоти ҷамъиятии "Қалам" ва "Мадина" тренерон ва мураббиён оид ба таълими касбҳои алоҳида омӯзонида шуда, барои гузаронидани курсҳои омӯзишӣ дастурҳои таълимӣ, асбобу анҷом ва автомобилҳои сайёри таълимӣ дастрас карда шуданд. Бо истифода аз имконоти фароҳамовардашуда, аз моҳи июн ин ҷониб, дар ноҳияҳои Дарвоз, Ванҷ, Рӯшон, Шуғнон, Роштқалъа, Ишкошим ва Мурғоб аз рӯйи ихтисосҳои "Муҳосиб", "Боғдор", "Кафшергари газу барқ" ва "Устои таъмиргари таҷҳизотҳои барқӣ" курсҳои омӯзишии 24 рӯза гузаронида шуданд. Дар ин курсҳо 280 нафар ҷавонони аз синни 15 то 29 сола касбҳои дар боло зикршударо аз худ намуданд.

Мактаби Маълумоти касбӣ ва давомдори (ММКД) ДОМ

ТАКМИЛИ КАСБ ЗАРУРИЯТИ ДОИМӢ ГАРДИД

Ин муассисаи таълими касбӣ дар кишвар соли 2006 таъсис ёфта, моҳи январ – июни соли 2008 марказҳои он дар дар шаҳрҳои Душанбе ва Хоруг, баҳори соли 2011 бошад, идораи барнома дар шаҳри Файзободи Афғонистон, баъдан Маркази таълимии такягоҳии он дар вулусволии Шугнони Афғонистон таъсис ёфтанд. Соли 2014 ММКД марказҳои нави такягоҳии он дар Ишкошим, Нусай ва Файзободи Афғонистон боз кард. Ин-

ШИФОБАХШИ ДАРДИ ДИЛ ТАБИБ АСТ

Касалхонаи вилоятии бемориҳои дил маконест, ки ба ин ҷо маризон ҳангоми фишорбаландӣ, фаъолияти номураттаби дил ва дар аксарияти мавридҳо дар ҳолати вазнин тавассути ёрии таъҷилӣ ворид мешаванд. Вале ҳангоми дохил шудан ба дарвозаи ин макони биҳиштосо, гузаштан аз назди боғи пур аз долу дарахт ва гулу гулзор, қадам ниҳодан ба роҳраву ҳуҷраҳои тозаю озода, дидан намудан аз навиштаҷоту овезаҳои пандомӯз ва чеҳраҳои кушоду муносибати самимии табибону ҳамшираҳои тиббӣ дарди маризон бе муболиға то дараҷае сабук, нафасашон озод, табъашон ҷоқ ва боварӣ нисбати барқарор шудани саломатиашон зоҳир мегардад.

Сардухтури беморхона - Авазбек Қудратбеков солҳои тӯлонӣ вазифаи роҳбарии ин даргоҳро бар дӯш дошта, шахси ботамкину кордон ва ниҳоят масъулиятшинос аст. Ӯ нисбати зердастон серталаб ва дар муносибат бо маризон ғамхору меҳрубон буда, зимни вохӯрӣ бо чеҳраи кушод чун дӯст ва рафиқу бародар муомила мекунад. Табибони касалхона – Сабзина Азорабекова, Ақлимо Отамбекова, Ақлимо Ошурмамадова, Марҳабо Назаралиева, Ҳиммат Ширинбеков, Иқбол Шогунбе-

бо истифода аз имкониятҳои коллеҷу литсейҳои касбиву техникӣ, муассисаҳои таҳсилоти олии касбӣ ва миёнаи умумӣ марказҳои таълими калонсолон, инчунин курсҳои омӯзиши касбу ҳунарро ҳарчи бештар ташкил намоянд.

Касбомӯзӣ ва бозомӯзӣ

Дар Вилояти Мухтори Кӯҳистони Бадахшон яке аз сохторҳои асосии иҷрои ин кори басо муҳими давлатӣ раёсати Агентии меҳнат ва шуғли аҳолии ба ҳисоб меравад. Он дар баробари танзими кор дар самти меҳнат, аз ҷумла бозори меҳнат, музди меҳнат, нафақа, стипендия, ҷубронпулӣ, корҳои ҷамъиятӣ, соҳибкорӣ, муҳоҷирати меҳнатӣ ва ғайра, ба касбомӯзӣ ва бозомӯзӣ низ машғул аст. Ин вазифаро раёсат дар ҳамкорӣ бо филиалҳои Муассисаи давлатии (ФМД) «Маркази таълимии калонсолони Тоҷикистон» (МТКТ) дар вилоят ба анҷом мерасонад.

Мувофиқи иттилои муовини сардори ин раёсат Наврузшо Илолов, фақат дар нӯҳ моҳи соли ҷорӣ аз тарафи филиалҳои МД «МТКТ» дар шаҳри Хоруғ, ноҳияҳои Ванҷ, Дарвоз ва Шуғнон, аз рӯи барнома қаблан тасдиқшуда, 1101 нафар ба омӯзиш фиристонда шуда, 1032 нафар онҳоро хатм намуданд. Аз ин ҳисоб 25 нафар бо кор таъмин шуда, 287 нафар ба кори хонагӣ машғул мебошад ва 69 нафар ҳоло омӯзишро идома дода истодаанд. 773 нафар онҳо тариқи худмаблаггузорӣ ва 738 нафар шаҳрвандони бекор ба воситаи шаҳодатномакунонии малакаҳои касбӣ аз рӯи 30 ихтисос ба омӯзиш фаро гирифта шуданд.

Бахри мусоидат ба шуғли аҳолӣ

Ба гуфти сарвари ФМД "МТКТ"дар шаҳри Хоруғ Чаманоро Маллимшоева онҳо тайёрии касбӣ, такмили ихтисос, бозомӯзии шаҳрвандони бекор ва корҷӯйро вобаста ба талаботи бозори меҳнат дар ҳамкорӣ бо МД "МТКТ", Агентии меҳнат ва шуғли Ҷумҳурии Тоҷикистон, Шуъбаи Агентии меҳнат шуғли аҳолӣ дар шаҳри Хоруғ ва ноҳияҳои вилоят ва созмонҳои байналмилалӣ ба роҳ мондаанд.

Мувофиқи нақшаи Барномавии тасдиқгардида ФМД "МТКТ", дар шаҳри ванд. Таи нӯҳ моҳи соли ҷорӣ аз ин ҳисоб аллакай 685 нафар шахсони бекор аз рӯи ихтисосҳои забони русӣ, дӯзанда, қаннод, забони англисӣ, таъмири автомобил, адрасбофӣ, ошпаз, қолинбоф, бофанда, қаоқдӯзӣ, кафшергари барқӣ, мӯхрабоф, дуредгар, омӯзиши компютер, муҳосибӣ, асалпарвар, маҳсулоти пашмину заргар, тоқидӯзӣ ва ғайра ба омӯзиш фаро гирифта шуданд.

Омӯзиш аз тариқи худмаблаггузорӣ ва шаҳодатномакунонӣ

Ба иттилои масъулини марказ аз ҳисоби Барномаи худмаблаггузор дар соли ҷорӣ бояд 1670 нафар ба омӯзиш фаро гирифта шаванд. Дар нӯҳ моҳи соли равон аллакай 605 нафар бо ихтисосҳои ороиши рӯй - мӯй, сартарошӣ, муҳосибӣ, ошпазию-қаннодӣ, омӯзиши компютер, забони англисӣ ва русӣ, дӯзандагию-бофандагӣ, маҳсагари-муоличавӣ, барқчӣ ва кафшергарӣ ба омӯзиш фаро гирифтаанд.

Аз ҳисоби Барномаи шаҳодатномакунонии малакаҳои касбӣ бошад дар соли 2016 бояд 1507 нафар ба омӯзиш фаро гирифта шаванд. Бояд қайд намуд, ки ба Маркази омӯзишӣ ба ҳолати нӯҳ моҳи соли ҷорӣ 590 нафар шаҳрвандон барои гирифтани шаҳодатномаҳои тахассуси муроҷиат намуданд.

Тибқи низомномаи амалкунанда, ба ин шаҳрвандон шаҳодатномаҳои тахассусӣ аз рӯи ихтисосҳои асалпарвар, бофанда, бетонрез, деворгар, дӯзанда, дуредгар, забонҳои англисий, русӣ, кафшегари барқӣ, китобдор, қолинбоф, коргузор, маҳсулоти пашмин, мебелсоз, монтажчии барқӣ, мураббияи парастор, мӯхрабоф, муҳосиб, омӯзиши компютер, ороиши мӯйу рӯйу нохун, ошпаз, сохтмончӣ, соҳибкор, таъмиргари асбобҳои рӯзгордорӣ ва ғайра дода шуданд.

Дар ҳамкорӣ бо муассисаҳои ғайридавлатӣ

Дар баробари ин ФМД "МТКТ" шаҳри Хоруғ ва ноҳияҳои вилоят ба мақсади касбомӯзӣ таи ду сол боз бо намояндагии Донишкадаи ҳамкории байналмилалии Ассотсиатсияи таълими калонсолони Олмон (DVV International) дар Тоҷикистон аз рӯи лоиҳаи "Тавсеаи ваколатҳои ҷавонон оид чунин, соли 2015, ММКД марказҳои таълимии Хадамоти Оғохон оид ба Маорифро дар Ишкошим ва Зебоки Афғонистон таҳти кумаки техникӣ қарор гирифт. ММКД дар Осиёи Марказӣ нахустин пешниҳодкунандаи барномаҳои таълимии кӯтоҳмуддати расмӣ, донишгоҳасос ва ғайридараҷаи илмӣ аст.

Айни ҳол Барномаҳои ММКД аз рӯи ихтисосҳои технологияи муҳосибӣ, муҳосиб-хазинадор, забони англисӣ барои муошират ва забони англисӣ барои коргузории расмӣ, забони англисӣ барои мақсадҳои академӣ, забони русӣ барои коргузории расмӣ, забони хитой, забони дарӣ, технологияи иттилоотӣ, банақшагирии фаъолияти соҳибкорӣ, идоракунии соҳибкории хурду миёна ва маълумоти касбҳои техникӣ курсҳои такмили ихтисос таъсис дода амалӣ намуда истодаст.

Барномаи маълумоти касбӣ-техникии ММКД, ки аз моҳи июни соли 2008 ба фаъолият шуруъ намуд, асосан барномаҳои касбомузии техникӣ аз қабили дуредгарӣ, сангтарошӣ, андовачӣ, фулузгарӣ ва коркарди оҳан ва автоэлектрикиро пешниҳод мекунад.

Моҳи марти соли 2012 тафоҳуми сетарафа бо GIZ ва Вазорати меҳнат ва ҳифзи иҷтимоии аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон барои тақвияти ҳамкорӣ дар соҳаи маълумоти касбӣ ба имзо расид. Аз Маркази касбомӯзии ММКД-ДОМ моҳи июли соли 2008 Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон Эмомалӣ Раҳмон ва моҳи ноябри соли 2008 Аълоҳазрат Оғохон дидан намуданд.

То ба имрӯз ММКД –ДОМ беш аз 30 000 нафарро дар маркази Хоруғ, 19 000 шунавандагонро дар шаҳри Душанбе ба омӯзиш фаро гирифтааст. Дар доираи ҳамкорӣ бо Фонди Оғохон ва сохторҳои давлатӣ ММКД-ДОМ дар се маркази таълимӣ бо истифода аз алоқаи кайҳонӣ, ҳамчунин дар маркази таълими давомдори Донишгоҳи Бадахшони Файзободи Афғонистон дар маҷмуъ беш аз 11 ҳазор шунавандагонро ба омӯзиш фаро гирифтааст.

Мақола бо дастгирии Институти ҳамкории байналмилалии Ассотсиатсияи донишгоҳҳои Олмон (DVV International) чоп шудааст.

Шонавруз АФЗАЛШОЕВ.

ков, Насиба Қурбонбекова низ дорои донишу малакаи баланди касбӣ ва таҷрибаи бойи тиббӣ ҳастанд. Дар муомила бо маризони аз сӯзиши дард нозуктабиату асабонигашта беҳад самимӣ ва ботамкинанд.

Ҳамшираҳои тиббӣ дар иҷрои вазифаи душвору пурифтихорашон басо масъулиятшиносу бодиққат буда, сазовори миннатпазирии беморон гардидаанд.

Бояд қайд намуд, ки дороии молиявии касалхонаи вилоятии беморихои дил ба эҳтиёҷоти он нокифоя аст ва тақозо дорад, ки ҳам ҳукумат ва ҳам ашхоси доро ба он дасти мадад дароз намоянд, зеро ин макони шифо ва наҷоти ҳамаи бадахшониён аст. Маҳз бо ҳамин мақсад банда ба носолимии худ нигоҳ накарда, қарзи виҷдонам шумурдам, ки ҳиссае аз қиссаи заҳматҳои аҳли ин макон, шабҳои бехобии онҳо зимни аз як ошёна ба ошёнаи дигар, аз як ҳуҷра ба ҳуҷраи дигар хабаргирии беморонро дастраси онҳое гардонам, ки шояд то кунун ба қадри заҳматҳояшон нарасидаанд. Дар ивази ҳамаи ин заҳматҳои ҳаётбахш ба кулли аҳли заҳмати касалхона аз забони шоир мегӯям:

Дастони шифокори шумо
бошанд Язди Байзо,
Алфози шакарбори шумо
ҳамчун дами Исо.
Розӣ зи шумо дар равзаи
ризвон Закариё,
Эй ворису ҳампешаю аз решаи
Сино.

Ҷангибек ҚАБУЛОВ,
корманди шоистаи Ҷумҳурии Тоҷикистон.